

מחוץ לטווח הראייה :

על עבודותיה של ורד נחמני

החל מראשית דרכה בציור, ורד נחמני בחרה בנושאים שנלקחו ממציאות קונקרטיים: נישא של מטבח, חצר, משפחה. ציור "בורגני" לכאורה, צבעוניות מפתה ודופק של הווה פרטנית יומיומית ששדרה בטחון בסיסי של חיים. אבל הציור של ורד נחמני לא הבטיח מעולם את כל אלה. גם אם ציירה אווזים בחצר, כלבים, עצים ונוף, הציור שלה הקרין תחושה חזקה של אחיזה נשמטת ושיבוש כלשהו שקשה לעמוד על טיבו. אולי גרם לכך אופיו המקוטע של הציור, שנמתח על הבד מקצה לקצה, כמו שטיח מעוטר שהנושא שלו נמצא מעבר לגבולותיו. הדימויים הוצגו בעזרת כתמים, כמו ציורו מכלי שני, מתצלום או מזיכרון עמום, אטום לגישה. היתה גם התנועה לפנים, שרמזה על "ילדה עם מקל (1996)", ציור שטוח ומקוטע, הנהדף אל הצופה, שהתפתח לעיוות פרספקטיבי ולתחושת ורטיגו של אובדן שיווי משקל. גם הסדרה הנוכחית, המוצגת במשכן לאמנות עין חרוד (סתיו 2001) עוסקת במקום הביתי, הפעם בנוף הנשקף מעמדת צפייה מחצר ביתה של האמנית. הציורים גדולי מימדים: "כשהמוות טובל בחיים", משתרע על 3.50 מ' וגובהו כמעט 2.50 מ'. הנושאים כובשים את האולם הלבן של המוזיאון, מהמסד ועד הטפחות. ובכל זאת, הציור אינו מקיים את "הבטחת האושר" הקלאסית של "ציור-נוף", המקרין מלאות חושית ואותנטיות. הציור מקוטע, לא רק בכתימו המרצדים אלא, בפורמט המורכב מיחידות פריקות, כמעין מסך לתיאטרון. במישור הקדמי, "גריד" של גדר במבוק או תיל, חוסם את המבט אל הנוף. ורד נחמני אינה מוכרת חוויה טוטאלית. העולם עבורה, כמו הזיכרון, מורכב מרווחים של שכחה שאין לאחותם, גואים ונסוגים אל מה שנמצא מחוץ לטווח הראייה, אך ממשיכים לעבוד באופן סמוי בהווה. במובן זה, הציור של ורד נחמני הוא רפלקסיבי: פעולת הציור כהתחזקות אחר נוכחות של מקור שלא יהיה לעולם בטווח השגה.

גליה בר-אור